

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

4. aprill 2017*

Apellatsioonkaebus — Euroopa Liidu lepinguväline vastutus — Avaliku konkursi tulemusena koostatud sobivate kandidaatide nimekirja haldamise kohta esitatud kaebuse menetlemine Euroopa Ombudsmani poolt — Hoolsuskohustuse rikkumised — Mõiste liidu õigusnormi „piisavalt selge rikkumine“ — Mittevaraline kahju — Euroopa Ombudsmani ameti suhtes usalduse kaotamine

Kohtuasjas C-337/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 6. juulil 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Ombudsman, esindajad: G. Grill, hiljem L. Papadias ja P. Dyrberg,

apellant,

teine menetlusosaline:

Claire Staelen, elukoht Bridel (Luksemburg), esindaja: advokaat V. Olona,

hageja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça ja A. Prechal (ettekandja), kohtunikud J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin ja F. Biltgen,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik V. Giacobbo-Peronnel,

arvestades kirjalikus menetluses ja 6. septembri 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 27. oktoobri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebusega palub Euroopa Ombudsman osaliselt tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 29. aprilli 2015. aasta otsuse Staelen vs. ombudsman (T-217/11, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2015:238), millega Üldkohus osaliselt rahuldab Claire Staeleni hagi, milles viimati nimetatu palus

* Kohtumenetluse keel: prantsuse

hüvitada kahju, mis talle väidetavalt oli tekkinud ombudsmani poolt tema kaebuse – mille ta esitas selle peale, et Euroopa Parlament haldas ebaõigesti avaliku konkursi EUR/A/151/98 tulemusena koostatud sobivate kandidaatide nimekirja, kuhu C. Staelen oli kantud konkursi edukalt läbinud isikuna (edaspidi „sobivate kandidaatide nimekiri“) – menetlemise tagajärjel.

Õiguslik raamistik

- 2 Euroopa Parlamendi 9. märtsi 1994. aasta otsuse 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta (EÜT 1994, L 113, lk 15; ELT eriväljaanne 01/01, lk 283) kolmas põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„Ombudsmanil, kes võib tegutseda ka omal algatusel, peab olema juurdepääs kõigile vahenditele, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks; sel eesmärgil on [liidu] institutsioonid ja asutused kohustatud andma ombudsmanile tema nõudel mis tahes teavet [...]“

- 3 Otsuse 94/262 artiklis 3 on sätestatud:

„1. Ombudsman teostab omal algatusel või kaebuse alusel kõik uurimised, mida ta peab õigustatuks [liidu] institutsioonide ja organite tegevuses kahtlustatava haldusomavoli väljaselgitamiseks. [...]“

2. [Liidu] institutsioonid ja asutused on kohustatud andma ombudsmanile viimase poolt nõutud teavet ja võimaldama talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. [...]“

[...]“

- 4 Euroopa Parlamendi 18. juuni 2008. aasta otsuse 2008/587/EÜ, Euratom, millega muudetakse otsust 94/262 (ELT 2008, L 189, lk 25), põhjenduses 2 on sedastatud:

„Kodanike usaldus ombudsmani suutlikkuse suhtes viia läbi väidetavate haldusliku omavoli juhtumite põhjalikke ja erapooletuid uurimisi on aluseks ombudsmani edukale tegevusele.“

Vaidluse taust

- 5 C. Staelen esitas 14. novembril 2006 ombudsmanile kaebuse parlamendi haldusomavoli kohta sobivate kandidaatide nimekirja haldamisel.
- 6 Oma uurimise (edaspidi „esialgne uurimine“) tulemusel tegi ombudsman 22. oktoobril 2007 otsuse, milles järeldas, et tegemist ei olnud parlamendi haldusomavoliga (edaspidi „22. oktoobri 2007. aasta otsus“).
- 7 Ombudsman otsustas 29. juunil 2010 alustada omaalgatuslikku uurimist, et uuesti kontrollida, kas tegemist ei olnud parlamendi haldusomavoliga (edaspidi „omaalgatuslik uurimine“).
- 8 Ombudsman tegi 31. märtsil 2011 otsuse, millega lõpetas omaalgatusliku uurimise ja leidis veel kord, et parlamendi tegevuses ei esinenud haldusomavoli (edaspidi „31. märtsi 2011. aasta otsus“).

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 9 C. Staelen esitas Üldkohtu kantseelisse 20. aprillil 2011 saabunud hagiavalduse, milles palus, et ombudsmanilt mõistetak talle välja hüvitis varalise ja mittevaralise kahju eest, mis C. Staeleni sõnul tekkis ombudsmani väidetavate rikkumiste tagajärjel nii esialgse kui ka omaalgatusliku uurimise käigus.

- 10 Otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktides 75–161 C. Staeleni esimese väite raames esitatud etteheidete üle, mille kohaselt ei teostanud ombudsman nii esialgse kui ka omaalgatusliku uurimise käigus kõiki vajalikke uurimistoiminguid, et tuvastada ja välja selgitada C. Staeleni kaebuses teada antud haldusomavoli juhtumid, tõi Üldkohus esmalt selle kohtuotsuse punktides 75–88 välja „sissejuhatavad märkused“.
- 11 Sellega seoses leidis Üldkohus kõnealuse kohtuotsuse punktides 75–85 sisuliselt, et kuigi ombudsmanil on nii seoses talle esitatud kaebuste põhjendatuse ja edasise menetlemisega kui ka kaebuste menetlemise või tema algatusel alustatud uurimiste käigus kasutatavate uurimisvahendite osas ulatuslik kaalutusõigus ning tal ei ole sellega seonduvalt mingisugust tulemuse saavutamise kohustust, ei vabasta selline kaalutusõigus ombudsmani siiski hoolsuskohustuse järgimisest, kusjuures selle all mõistetakse kohustust uurida hoolikalt ja erapooletult kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid.
- 12 Sellega seoses esitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 85–87 järgmised kaalutlused:
- „85 [...] Siit järeldub, et kuigi ombudsman on vaba otsustama, kas ta alustab uurimist, ja uurimise kasuks otsustamise korral võib ta võtta kõik uurimismeetmed, mida ta põhjendatuks peab, on ta siiski kohustatud tagama, et ta on pärast nende uurimismeetmete võtmist hoolikalt ja erapooletult uurinud kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid, et otsustada, kas haldusomavoli juhtumi kohta esitatud väide on põhjendatud, ja kuidas seda väidet edasi menetleda [...]. Hoolsuskohustuse järgimine ombudsmani poolt tema pädevuse teostamisel on seda olulisem, et talle on ELTL artikli 228 lõike 1 ja otsuse 94/262 artikli 3 lõike 1 alusel antud konkreetne ülesanne üldistes huvides ja asjassepuutuva kodaniku huvides tuvastada haldusomavoli juhtumid ja püüda need kõrvaldada.
- 86 Ombudsmanil ei ole seega kaalutusõigust selle üle, kas konkreetsel juhul on hoolsuskohustust järgitud. Järelikult piisab juba hoolsuskohustuse rikkumisest, et tuvastada piisavalt selge rikkumise esinemine [...] kohtupraktika mõttes [...].
- 87 Siiski tuleb ka rõhutada, et kõik ombudsmani toime pandud rikkumised ei kujuta endast [...] hoolsuskohustuse rikkumist. Üksnes selline rikkumine, mille ombudsman on toime pannud oma uurimisvolituste kasutamisel, mille tõttu ei olnud tal võimalik hoolikalt ja erapooletult uurida kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid, et otsustada, kas liidu institutsiooni, organi või asutuse haldusomavoli juhtumi kohta esitatud väide on põhjendatud, ja kuidas seda väidet edasi menetleda, võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse põhjusel, et on rikutud hoolsuskohustust [...].“
- 13 Seejärel käsitles Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89–146 ombudsmani mitut tegu – mida C. Staelen oli kritiseerinud – seoses esialgse uurimise korraldamisega ning leidis sellekohase analüüsi tulemusel kohtuotsuse punktides 141–146, et ombudsman rikkus oma hoolsuskohustust kolm korda ja et need rikkumised olid piisavalt selged, et tekiks liidu vastutus. Kõnealused rikkumised seisnesid järgmistes tegudes: esiteks moonutas ombudsman parlamendi arvamuse sisu, teiseks rikkus ta oma hoolsuskohustust, kui ta uurimise käigus kontrollis, kas parlament edastas C. Staeleni nime sobivate kandidaatide nimekirja kandmist puudutava teabe teistele liidu institutsioonidele, organitele ja asutusele, ning kolmandaks rikkus ombudsman hoolsuskohustust ka siis, kui ta uurimise käigus kontrollis, kas parlament edastas sama teabe enda peadirektoraatidele.
- 14 Üldkohus käsitles seejärel vaidlustatud kohtuotsuse punktides 162–223 C. Staeleni teise väite raames esitatud etteheiteid ombudsmani väidetavate ilmsete hindamisvigade kohta ning jõudis kohtuotsuse punktides 205 ja 223 järeldusele, et ombudsman rikkus piisavalt selgelt oma hoolsuskohustust, kui ta uuris, kas sobivate kandidaatide nimekirjas oleku kestuse suhtes diskrimineeriti C. Staeleni võrreldes teiste konkursi edukalt läbinud isikutega. Kõnealune ombudsmani piisavalt selge rikkumine seisnes tema järelduses, et parlamendi haldusomavoli puudub, kusjuures ta tugines seejuures parlamendi

pelgale väitele, mis puudutas teiste konkursi edukalt läbinud isikute sobivate kandidaatide nimekirjas olemise kestust, ilma et ta oleks saanud nende isikute töölevõtmise kuupäeva kohta tõendeid, kosjuures parlamendi väide osutus hiljem ebaõigeks.

- 15 Mis puudutab kolmanda väite raames esitatud etteheiteid, eelkõige seda, et väidetavalt on rikutud mõistliku menetlusaja põhimõtet, siis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 269, et C. Staeleni kahele kirjale ebamõistliku aja jooksul vastamine on käsitletav eraõiguslikele isikutele õigusi andva liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumisena, mis võib kaasa tuua liidu vastutuse.
- 16 Lõpuks analüüsis Üldkohus, kas võib järeldada, et esineb hüvitatav kahju ning põhjuslik seos selle kahju ja eespool tuvastatud erinevate rikkumiste vahel, ning leidis selle analüüsi tulemusel vaidlustatud kohtuotsuse punktides 288–294 peamiselt, et niisugune mittevaraline kahju tekkis C. Staelenile esiteks seetõttu, et ta kaotas usalduse ombudsmani institutsiooni vastu, ning teiseks sellepärast, et nende rikkumiste tõttu oli tal aja ja energia raiskamise tunne.
- 17 Kokkuvõttes leidis Üldkohus, et nii esialgse kui ka omaalgatusliku uurimise käigus rikkus ombudsman esiteks neljal korral oma hoolsuskohustust ja teiseks vastas C. Staeleni kahele kirjale ebamõistliku aja jooksul, mille tulemusel rahuldab Üldkohus C. Staeleni hagi osaliselt, mõistes ombudsmanilt C. Staeleni kasuks välja tekkinud mittevaralise kahju hüvitisena 7000 eurot.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 18 Apellatsioonkaebuses palub ombudsman Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus ühelt poolt selles osas, milles see leiab esiteks, et ombudsman on pannud toime mitu õigusvastast tegu, mis kujutavad endast liidu õiguse piisavalt selget rikkumist, teiseks, et mittevaralise kahju tegelik tekkimine on tõendatud, ja kolmandaks, et Üldkohtu tuvastatud õigusvastaste tegude ja mittevaralise kahju vahel on põhjuslik seos, ning teiselt poolt selles osas, milles ombudsmanilt on mõistetud välja hüvitis 7000 eurot;
 - ulatuses, milles Euroopa Kohus tühistab vaidlustatud kohtuotsuse, teha esimese võimalusena C. Staeleni hagi kohta ise otsus ja jätta see põhjendamata seetõttu rahuldamata;
 - teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtule osas, milles vaidlustatud kohtuotsus tühistatakse, ja
 - jagada kohtukulud õiglaselt.
- 19 Oma vastuses apellatsioonkaebusele palub C. Staelen Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, sest see on osaliselt vastuvõetamatu ja igal juhul põhjendamatu;
 - mõista tema kasuks ombudsmanilt välja 50 000 eurot mittevaralise kahju hüvitamiseks, ja
 - mõista ombudsmanilt välja kõik apellatsiooni- ja esimese astme menetlusega seotud kohtukulud.
- 20 C. Staelen esitas 8. oktoobril 2015 vaidlustatud kohtuotsuse peale vastuapellatsioonkaebuse. Euroopa Kohus jättis selle vastuapellatsioonkaebuse oma kodukorra artikli 181 alusel tehtud 29. juuni 2016. aasta määrusega ombudsman *vs.* Staelen (C-337/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:670) rahuldamata. Määruses sedastas Euroopa Kohus, et teeb apellatsioonkaebuse kohta ja vastuapellatsioonkaebusega seotud kohtukulude kohta otsuse edaspidi.

C. Staeleni sellise nõude vastuvõetavus, mille kohaselt mõistetakse tema kasuks ombudsmanilt välja 50 000 eurot

- 21 Käesoleva kohtuotsuse punktist 19 nähtub, et C. Staelen nõuab vastuses apellatsioonkaebusele esiteks, et ombudsmani apellatsioonkaebus jäetaks täies ulatuses rahuldamata, ning teiseks, et ombudsmanilt mõistetakse tema kasuks välja 50 000 eurot ombudsmani poolt talle tekitatud mittevaralise kahju hüvitamiseks.
- 22 Sellega seoses olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu kodukorra artikli 174 järgi võib vastuses apellatsioonkaebusele nõuda apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamist või rahuldamata jätmist.
- 23 Järelikult on C. Staeleni nõue mõista tema kasuks ombudsmanilt välja 50 000 eurot vastuvõetamatu.

Apellatsioonkaebus

- 24 Ombudsman esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks viis väidet.

Esimene väide

- 25 Esimese väitega, mis koosneb neljast osast, väidab ombudsman, et Üldkohus rikkus õigusnormi seoses liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise ühe tingimusega, nimelt seoses nõudega, et isikutele õigusi andva liidu õigusnormi rikkumine peab olema „piisavalt selge“.

Esimese väite esimene osa

– Poolte argumendid

- 26 Ombudsman väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, et piisab juba sellest, kui ombudsman rikub hoolsuskohustust – s.o kohustust uurida hoolikalt ja erapooletult kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid –, tuvastamaks, et esineb eraõiguslikele isikutele õigusi andva liidu õigusnormi „piisavalt selge“ rikkumine, ja seega õigusvastane tegu, mis toob kaasa liidu vastutuse.
- 27 C. Staelen märgib, et esimese väite esimene osa on vastuvõetamatu, sest faktilisi asjaolusid hindab Üldkohus, mitte Euroopa Kohus apellatsioonimenetluses.
- 28 Sisulises osas leiab C. Staelen, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, sest Euroopa Kohus täpsustas eelkõige 23. märtsi 2004. aasta otsuse ombudsman vs. Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174) punktis 50, et kui ombudsman viib läbi uurimist, on ta kohustatud tegema tulemuse saavutamiseks kõik võimaliku, mis tähendab C. Staeleni arvates just hoolsuskohustuse järgimist, kusjuures selles osas ei ole ombudsmanil mingit kaalutlusõigust.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 29 Kõigepealt tuleb märkida, et ELTL artikli 20 lõike 2 punktist d tulenevalt on õigus pöörduda ombudsmani poole seoses liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevuses ilmnenu haldusomavoliga eelkõige liidu kodanikele antud õigus, mis on lisaks sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 43.

- 30 ETL artikli 228 lõike 1 kohaselt on ombudsman volitatud vastu võtma ja uurima kaebusi haldusliku omavoli juhtude kohta liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevuses ning nende kaebuste kohta aru andma. Samas sättes on täpsustatud, et kooskõlas oma kohustustega korraldab ombudsman kas omal algatusel või talle esitatud kaebuste põhjal uurimise, kui ta leiab selleks olevat alust, ning kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, esitab ta asja vastavale institutsioonile, organile või asutusele, kellel on aega kolm kuud, et ombudsmani oma seisukohast informeerida; seejärel saadab ombudsman ettekande parlamendile ja vastavale institutsioonile, organile või asutusele ning informeerib kaebuse esitanud isikut uurimise tulemustest.
- 31 Mis puudutab ombudsmani poole kaebusega pöördunud isiku võimalust nõuda, et tuvastataks liidu vastutus selle eest, kuidas kaebust on menetletud, siis on Euroopa Kohus juba sedastanud, et viidata tuleb tema väljakujunenud kohtupraktikale, mille kohaselt tunnustatakse õigust kahju hüvitamisele, kui on täidetud kolm tingimust: rikutud õigusnormi eesmärk on anda eraõiguslikele isikutele õigusi, rikkumine on piisavalt selge ning asjassepuutuva akti vastu võtnud institutsiooni või organi kohustuse rikkumise ja kahjustatud isikul tekkinud kahju vahel on otsene põhjuslik seos. Teise tingimuse puhul on Euroopa Kohus samas kontekstis samuti sedastanud, et otsustav kriteerium liidu õiguse rikkumise piisava selguse tuvastamisel on see, kui asjaomane liidu institutsioon või organ on ilmselgelt ja jämedalt eiranud oma kaalutusõiguse piire (kohtuotsus, 23.3.2004, ombudsman vs. Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Viimasega seoses on Euroopa Kohus samuti täpsustanud, et selle tuvastamiseks, kas aset on leidnud liidu õiguse piisavalt selge rikkumine, millest tulenevalt võib ombudsmani tegevuse tõttu tekkida liidu lepinguväline vastutus, tuleb arvesse võtta ombudsmani ülesannete eripära. Selles kontekstis tuleb täheldada, et ombudsmanil on üksnes kohustus teha tulemuse saavutamiseks kõik võimalik ja tal on ulatuslik kaalutusõigus (kohtuotsus, 23.3.2004, ombudsman vs. Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punkt 50).
- 33 Euroopa Kohus on ka leidnud, et kuigi ombudsmanil on kaebuste põhjendatuse ja nende lahendamise viisi osas ulatuslik kaalutusõigus ning et tal ei ole selles kontekstis tulemuse saavutamise kohustust ja isegi kui liidu kohtu kontroll peab sellest tulenevalt olema piiratud, ei saa siiski olla välistatud, et isik suudab erandjuhtudel tõendada, et ombudsman on oma ülesannete täitmisel piisavalt selgelt rikkunud liidu õigust, nii et see võib asjaomasele kodanikule kahju tekitada (vt selle kohta kohtuotsus, 23.3.2004, ombudsman vs. Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punkt 52).
- 34 Lisaks olgu meenutatud, et hoolsuskohustus on hea halduse põhimõtte lahutamatu osa ja see on üldnormina kohaldatav liidu ametiasutuste tegevusele üldsusega suhtlemisel, nõudes ametiasutustelt hoolikat ja ettevaatlikku tegutsemist (vt selle kohta kohtuotsus 16.12.2008, Masdar (UK) vs. komisjon, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punktid 92 ja 93).
- 35 Neid kaalutlusi aluseks võttes tuleb esiteks seoses esimese väite esimese osaga märkida, et sellega ei kritiseeri ombudsman Üldkohtu hinnangut faktilistele asjaoludele, nagu väidab C. Staelen, vaid ombudsmani arvates on Üldkohus rikkunud õigusnormi, sest ta käsitas mõistet liidu õiguse „selge rikkumine“, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse, vääralt. Seega on selle väite esimene osa vastuvõetav.
- 36 Teiseks tuleb sisulisest küljest tõdeda, et otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, et kuna ombudsmanil ei ole konkreetsel juhul kaalutusõigust hoolsuskohustuse järgimise osas, siis piisab selle kohustuse pelgast rikkumisest, et tuvastada liidu vastutuse tekkimiseks vajaliku piisavalt selge rikkumise esinemine, eiras Üldkohus mitmes aspektis käesoleva kohtuotsuse punktides 31–33 meenutatud põhimõtteid.
- 37 Nimelt tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktis 31 meenutatud Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et liidu lepinguväline vastutus saab tekkida ainult eraõiguslike isikuid kaitsva liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumise, mitte mis tahes rikkumise tagajärjel. Lisaks olgu märgitud, et kui

liidu institutsioonil või organil on kaalutusõigus, saab selline liidu õiguse selge rikkumine esineda vaid siis, kui asjassepuutuv institutsioon või organ on ilmselgelt ja jämedalt eiranud oma kaalutusõiguse piire.

- 38 Sama kehtib ka ombudsmani poolt hoolsuskohustuse niisuguse rikkumise korral, mis ei kujuta endast automaatselt sellist õigusvastast käitumist, mis tooks kaasa liidu vastutuse, kuid mida tuleb hinnata – nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 32 ja 33 meenutatud – seda asjaolu arvestades, et oma ülesannete täitmisel on ombudsmanil üksnes kohustus teha tulemuse saavutamiseks kõik võimalik ja tal on ulatuslik kaalutusõigus esiteks seoses saadud kaebuste põhjendatuse ja nende lahendamise viisiga, teiseks seoses alustatud uurimiste läbiviimise ja kontrollide korraldamisega, ning kolmandaks seoses kogutud andmete analüüsimise ja selle analüüsi põhjal tehtavate järeldustega.
- 39 Leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, et ombudsmanil ei ole konkreetsel juhul kaalutusõigust hoolsuskohustuse järgimise osas, ja tehes selle põhjal järelduse, et seega piisab selle kohustuse pelgast rikkumisest, et see oleks juba piisavalt selge rikkumine, tahtis Üldkohus ilmselgelt tugineda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 71 viidatud Euroopa Kohtu praktikale, milles on leitud, et kui liidu institutsioonil on üksnes märkimisväärselt piiratud või olematu kaalutusõigus, võib liidu õiguse vähimigi rikkumine olla küllaldane, et tuvastada viimati nimetatud õiguse piisavalt selge rikkumise esinemine (vt eelkõige kohtuotsus, 10.12.2002, komisjon vs. Camar ja Tico, C-312/00 P, EU:C:2002:736, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Samas sai Üldkohus seega üksnes otsustada, et tingimused, mis võivad kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise hoolsuskohustuse rikkumise alusel, olid täidetud, võtmata arvesse valdkonda, tingimusi ja konteksti, milles kõnealune kohustus asjassepuutuval liidu institutsioonil või organil lasub (vt selle kohta kohtuotsus, 30.1.1992, Finsider jt vs. komisjon, C-363/88 ja C-364/88, EU:C:1992:44, punkt 24).
- 41 Ombudsmanil lasuva hoolsuskohustuse piisavalt selge rikkumise tuvastamiseks on seega vaja tõendada, et kuna ombudsman ei tegutsenud nõutava hoolsuse ja ettevaatlikkusega, eiras ta jämedalt ja ilmselgelt oma kaalutusõiguse piire talle antud uurimisvolituste kasutamisel. Selleks tuleb arvesse võtta – seejuures kõnealust konteksti arvestades – kõiki konkreetset olukorda iseloomustavaid asjaolusid, sealhulgas eelkõige asjaolu, et ombudsman toimetas väidetavalt oma uurimist ilmselgelt hooletult (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 30.1.1992, Finsider jt vs. komisjon, C-363/88 ja C-364/88, EU:C:1992:44, punkt 22, ja 10.7.2003, komisjon vs. Fresh Marine, C-472/00 P, EU:C:2003:399, punkt 31), rikkumise vabandatavust või vabandamatust (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 30.1.1992, Finsider jt vs. komisjon, C-363/88 ja C-364/88, EU:C:1992:44, punkt 22, ja 4.7.2000, Haim, C-424/97, EU:C:2000:357, punktid 42 ja 43), või ka tema kontrollimise tulemusel tehtud järelduste asjakohatust ja ebamõistlikkust (vt selle kohta kohtuotsus, 22.10.1991, Nölle, C-16/90, EU:C:1991:402, punkt 13).
- 42 Lisaks tuleb täpsustada, et – nagu väitis ombudsman – ainuüksi Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85 viidatud asjaolu, et ombudsmani ülesanne on tuvastada liidu teiste institutsioonide ja organite haldusomavoli juhtumid, ei saa õigustada selle kohtuotsuse punktis 86 esitatud kaalutlust.
- 43 Sellega seoses võib küll ombudsmani puhul eeldada, et arvestades eelkõige talle aluslepinguga pandud ülesannet, on ta hoolsuskohustuse järgimisel eriti tähelepanelik, teostades hoolsalt ja ettevaatlikult oma uurimist, mille käigus on tal siiski üksnes kohustus teha tulemuse saavutamiseks kõik võimalik. Eeltoodust ei saa aga järeldada, et kui ombudsman rikub nende uurimisülesannete täitmisel vähesel määral hoolsuskohustust, siis on see *ipso facto* käesoleva kohtuotsuse punktides 31 ja 32 viidatud kohtupraktika tähenduses kõnealuse kohustuse „piisavalt selge rikkumine“.

- 44 Lõpuks tuleb nentida, et nagu ombudsman õigesti märkis, ei mõjuta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 tehtud täpsustus – et üksnes selline ombudsmani toime pandud rikkumine, mille tõttu ei olnud tal võimalik hoolikalt ja erapooletult uurida kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid, et otsustada, kas haldusomavoli juhtumi kohta esitatud väide on põhjendatud, võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse – mingil viisil käesoleva kohtuotsuse punktis 41 esitatud kaalutlusi. See täpsustus puudutab nimelt tuvastatud rikkumise teatavatel juhtudel esinevaid tagajärgi, mitte aga asjaomase tegevuse või tegevusetuse laadi ega ka seda, kas liidu õiguse rikkumine, milles kõnealune eeskirjade eiramine väljendub, on piisavalt selge.
- 45 Eespool toodust järeldub, et kuna Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 üldiselt väljendudes, et piisab „juba“ hoolsuskohustuse rikkumisest ombudsmani poolt, et tuvastada eraõiguslikke isikuid kaitsva liidu õigusnormi „piisavalt selge rikkumise“ esinemine, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse, siis rikkus Üldkohus sellega õigusnormi.
- 46 Ainuüksi selline õigusnormi rikkumine ei saa siiski käesolevas asjas kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Et teha kindlaks, kas vaidlustatud kohtuotsus tuleks siiski tühistada, tuleb nimelt kontrollida, kas – nagu väidab ombudsman esimese väite teises, kolmandas ja neljandas osas ning teises väites – Üldkohus kohaldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 esitatud ekslikku põhimõtet seejärel tegelikult, ja kas see õigusnormi rikkumine mõjutas seega negatiivselt hindamist, mille tulemusel Üldkohus kvalifitseeris ombudsmani mitu asjassepuutuvat tegu kui hoolsuskohustuse „piisavalt selged rikkumised“.

Esimese väite teine kuni neljas osa

– Poolte argumendid

- 47 Esimese väite teise kuni neljanda osaga väidab ombudsman, et arvestades Üldkohtu poolt õigusnormi rikkumist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, pani Üldkohus sama kohtuotsuse punktides 142–144 tehtud tuvastustega, et käesoleval juhul ombudsmanile omistatud kolm hoolsuskohustuse rikkumist on „piisavalt selged“, et tekiks liidu lepinguvälise vastutus, toime sama palju õigusnormi rikkumisi.
- 48 Seoses selle väite teise osaga väidab ombudsman, et otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 142, et kuna ombudsman moonutas oma 22. oktoobri 2007. aasta otsuses parlamendi arvamuse sisu, siis pani kõnealune organ sellega toime piisavalt selge rikkumise ainuüksi seetõttu, et ombudsmanil ei ole dokumendi sisu arvessevõtmisel kaalutusõigust, ei täitnud Üldkohus sellise rikkumise esinemise tuvastamisel oma kohustust võtta arvesse kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid.
- 49 Põhjendades seejärel esimese väite kolmandat ja neljandat osa, mis on vastavalt suunatud vaidlustatud kohtuotsuse punktide 143 ja 144 vastu, väidab ombudsman, et kuivõrd Üldkohus leidis ainult, et ombudsmani väidetavad hoolsuskohustuse rikkumised nende uurimistoimingute tegemisel, mille eesmärk oli välja selgitada, kas parlament teavitas teisi institutsioone ja enda peadirektoraate C. Staeleni nime kandmisest sobivate kandidaatide nimekirja, kujutavad endast vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 Üldkohtu poolt esitatud põhimõtet arvestades liidu õiguse „piisavalt selgeid rikkumisi“, siis Üldkohus mitte ei tuvastanud selliste rikkumiste esinemist, vaid lihtsalt esitas selle postulaadina.
- 50 Lisaks sellele väidab ombudsman, et kui Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 143, et ombudsman ei ole tõendanud, kas käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis nimetatud teave edastati teistele liidu institutsioonidele, rääkis ta iseendale vastu, kuna ta oli vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105 ise nentunud, et neil institutsioonidel oli see teave vähemalt alates 14. maist 2007.

- 51 Mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 144, milles käsitleti selle informatsiooni edastamist parlamendi peadirektoratidele, siis ei arvestanud Üldkohus ombudsmani väitel ka tema ülesannete eripäraga, leides, et ombudsman peab kontrollimise käigus nõutama ja lisama oma toimikutesse tema uurimise igat aspekti puudutavad kirjalikud tõendid.
- 52 C. Staeleni väitel peab Üldkohus hindama faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, et tuvastada, kas hoolsuse puudumine kujutab endast rikkumist, ja kui see on nii, siis kas see on peale selle liidu õiguse piisavalt selge rikkumine, nii et ombudsmani esimese väite teine kuni neljas osa on vastuvõetamatud. Igal juhul ei ole Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 142–144 tehtud analüüsis rikkunud õigusnormi.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 53 Seoses esimese väite teise kuni neljanda osa vastuvõetavusega on oluline märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleneb ELTL artikli 256 lõike 1 teisest lõigust ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust, et ainult Üldkohus on pädev esiteks faktilisi asjaolusid tuvastama – välja arvatud juhul, kui tema tuvastatu sisuline ebaõigsus tuleneb temale esitatud toimiku materjalidest – ja teiseks fakte hindama. Kui Üldkohus on aga faktid tuvastanud või neid hinnanud, on Euroopa Kohus pädev kontrollima nende faktide õiguslikku kvalifikatsiooni ja Üldkohtu poolt neist tuletatud õiguslikke tagajärgi (vt eelkõige kohtuotsus, 3.9.2009, Moser Baer India vs. nõukogu, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega on Euroopa Kohus korduvalt meelde tuletanud, et küsimus, kas Üldkohus sai neist faktilistest asjaoludest õigesti järeldada, et liidu institutsioonid rikkusid nende hoolsuskohustust, on õigusküsimus, mida Euroopa Kohus apellatsioonimenetluses kontrollib (vt eelkõige kohtuotsus, 3.9.2009, Moser Baer India vs. nõukogu, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika). Sama kehtib juhul, kui tuleb kindlaks määrata, kas selline rikkumine tuleb samuti kvalifitseerida liidu õiguse „piisavalt selgeks rikkumiseks“, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.
- 54 Kuid vastupidi C. Staeleni väidetele ei taotleta esimese väite teise kuni neljanda osaga Üldkohtu poolt faktilistele asjaoludele antud hinnangute uuesti läbivaatamist, vaid nendega vaidlustatakse peamiselt õiguslik kvalifikatsioon, mille põhjal kõnealune kohus otsustas, et ombudsman pani käesoleval juhul toime liidu õiguse piisavalt selged rikkumised.
- 55 Seega tuleb C. Staeleni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.
- 56 Sisulisest küljest tuleb seoses esimese väite teise osaga märkida, et Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 102, et kuna ombudsman kinnitas 22. oktoobri 2007. aasta otsuse punktis 2.5, et uurimise tulemusel sai kinnitust parlamendi poolt juba varem arvamuses märgitu, et sobivate kandidaatide nimekiri oli tehtud teistele liidu institutsioonidele kättesaadavaks, kuigi parlament seda nimetatud arvamuses märkinud ei olnud, siis moonutas ombudsman hoolsuse puudumisega kõnealuse dokumendi sisu.
- 57 Siinkohal tuleb sarnaselt käesoleva kohtuotsuse punktis 38 märgituga rõhutada, et ombudsmanil on küll oma ülesannete täitmisel ulatuslik kaalutusõigus eelkõige seoses saadud kaebuste edasise menetlemisega ja nende lahendamise viisiga, kuid talle edastatud dokumendi sisu arvessevõtmisel, et toetada – nagu käesoleval juhul – uurimist lõpetava otsuse järeldusi, on tal siiski piiratud või lausa olematu kaalutusõigus. Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 39 meenutatud kohtupraktikat leidis seega Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 142 õigesti, et parlamendi 20. märtsi 2007. aasta arvamuse sisu moonutamine ombudsmani poolt kujutab endast piisavalt selget rikkumist, mis võib kaasa tuua liidu vastutuse.
- 58 Eespool toodut arvestades tuleb esimese väite teine osa tagasi lükata.

- 59 Mis puudutab esimese väite kolmandat ja neljandat osa, siis nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 143 ja 144, et selleks, et kvalifitseerida „piisavalt selgeteks“ rikkumisteks vaidlustatud kohtuotsuse punktides 109 ja 140 tuvastatud hoolsuskohustuse rikkumised, mis seisnesid ombudsmani toimetatud uurimise puudulikkuses seoses sobivate kandidaatide nimekirja edastamisega teistele institutsioonidele ja parlamendi peadirektoraatidele, piirdus Üldkohus üksnes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 esitatud kaalutlustele viitamisega.
- 60 Esimese väite esimese osa analüüsimisel tuvastatud õigusnormi rikkumine, mille Üldkohus pani toime vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, kahjustas seega hindamist, mille käigus Üldkohus kvalifitseeris ombudsmanile käesolevas asjas süüks pandavad hoolsuskohustuse rikkumised vaidlustatud kohtuotsuse punktides 143 ja 144 piisavalt selgeteks rikkumisteks, mis võivad kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.
- 61 Neil asjaoludel tuleb esimese väite kolmanda ja neljanda osaga nõustuda, ilma et oleks vaja analüüsida ombudsmani poolt nende osade põhjenduseks esitatud muid argumente.
- 62 Eeltoodust tuleneb, et esimese väite esimese, kolmanda ja neljanda osaga tuleb nõustuda, kuid tagasi tuleb lükata väite teine osa.

Teine väide

Poolte argumendid

- 63 Ombudsman väidab teise väite esimeses osas, et Üldkohus otsustas *ultra petita*, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 205 ja 223, et kõnealune organ rikkus parlamendi selgitust usaldades hoolsuskohustust, kuigi C. Staelen heitis oma hakis tegelikult ette, et ombudsman oli teinud ilmse hindamisvea.
- 64 Väite teises osas väidab ombudsman, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 204, et asjaolu, et uurimise käigus liidu institutsiooni poolt antud selgitus võib näida veenvana, ei vabasta ombudsmani kohustusest veenduda, et selgituse aluseks olevad asjaolud on tõendatud, kui ta teeb ainult selle selgituse alusel järelduse, et asjassepuutuva institutsiooni haldusomavoli ei esinenud.
- 65 Teise väite kolmandas osas väidab ombudsman, et isegi kui tuleks tõdeda, et ta tegi Üldkohtu poolt talle seega süüks pandud vea, ei kontrollinud kõnealune kohus siiski seda, kas selline viga kujutab endast liidu õiguse piisavalt selget rikkumist. Nimelt piirdus Üldkohus sellega seoses vaidlustatud kohtuotsuse punktis 205 sedastusega, et tema tuvastatud hoolsuse puudumine võib kaasa tuua liidu vastutuse.
- 66 C. Staelen väidab seoses teise väite esimese osaga, et ombudsmani hoolsuskohustuse rikkumise olemasolu järeldades ei käsitlenud Üldkohus väidet, mida hakis ei olnud, ning Üldkohtul kui asja sisuliselt lahendaval kohtul oli õigus kvalifitseerida ümber hakis esitatud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid.
- 67 Seoses teise väite teise ja kolmanda osaga märgib C. Staelen, et kuigi ombudsman võib küll tugineda liidu institutsiooni esitatud andmetele, kui ei esine asjaolusid, mis võiksid kahtluse alla seada nende andmete usaldusväärsuse, ei ole see siiski nii käesoleval juhul, kuna haldusasutuse kinnituste kontrollimine just ongi ombudsmani ülesande põhisisu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 68 Kõigepealt olgu meenutatud, et Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 205, et parlamendi haldusomavoli puudumise tuvastamisel seoses C. Staeleni sobivate kandidaatide nimekirjas olemise kestusega ei näidanud ombudsman üles kogu vajalikku hoolsust, kui ta toetus parlamendi pelgale kinnitusele avaliku konkursi EUR/A/151/98 esialgu edukalt läbinud 22 isiku töölevõtmise kohta, ilma et tal oleks olnud tõendavaid andmeid iga asjaomase isiku töölevõtmise aja kohta, kuigi seejärel selgus, et see kinnitus ei ole õige. Seega järeldas Üldkohus samas punktis, viidates seejuures vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 84–86, et see hoolsuse puudumine võib kaasa tuua liidu vastutuse.
- 69 Üldkohus kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 223 veel kord, et selle hoolsuse puudumise tõttu luges ombudsman ekslikult teatud faktilised asjaolud tõendatuks ja tegi seega eksliku järelduse, et parlamendi haldusomavoli puudub.
- 70 Mis puudutab teise väite esimest osa, siis on õige – nagu väidab ombudsman ja nagu nähtub ka vaidlustatud kohtuotsuse punktides 162 ja 197 –, et C. Staelen põhjendas Üldkohtule esitatud hagi väitega, et ombudsman tegi ilmse hindamisvea, kui ta leidis omaalgatuslikule uurimisele järgnenud 31. märtsi 2011. aasta otsuses, et seoses sobivate kandidaatide nimekirja kehtivuse ajaga ei diskrimineerinud parlament C. Staeleni võrreldes teiste avaliku konkursi EUR/A/151/98 edukalt läbinud isikutega.
- 71 Selle väite üle otsustades leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 202–205, et ombudsman rikkus käesoleval juhul oma hoolsuskohustust, kui ta jättis ekslikult kontrollimata, kas parlamendi kinnitused seoses sellega, kui kaua hoiti C. Staeleni nime sobivate kandidaatide nimekirjas ning kui pikalt olid teised kõnealuse konkursi edukalt läbinud isikud selles nimekirjas, olid põhjendatud. Seda tehes sedastas Üldkohus aga sisuliselt, et ombudsman tegi hoolsuse ja ettevaatlikkuse puudumise tõttu hindamisvea, mis viis ta väärale järeldusele, et parlamendi haldusomavoli juhtumit ei esinenud.
- 72 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et talle esitatud väidet ümber kvalifitseerides ei moonutanud Üldkohus seda väidet ega otsustanud seega ka *ultra petita*, mistõttu tuleb apellatsioonkaebuse teise väite esimene osa tagasi lükata.
- 73 Ilma et oleks vaja otsustada selle väite teise osa üle, tuleb peale selle seoses väite kolmanda osaga märkida, et otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 205, et ombudsmanile käesolevas asjas süüks pandav hoolsuse puudumine kujutab endast piisavalt selget rikkumist, mis võib kaasa tuua liidu vastutuse, piirdus Üldkohus selles osas pelga viitega nimetatud kohtuotsuse punktides 84–86 esitatud mõttearendusele, mistõttu rikkus ta õigusnormi analoogselt nende õigusnormi rikkumistega, mis tuvastati esimese väite kolmanda ja neljanda osa käsitlemisel.
- 74 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 Üldkohtu poolt toime pandud õigusnormi rikkumine seoses mõistega liidu õiguse „piisavalt selge rikkumine“, nagu see tuvastati esimese väite esimese osa analüüsimise käigus käesoleva kohtuotsuse punktis 45, muutis nimelt ebaõigeks hinnangu, millega kõnealune kohus kordas sellist kvalifitseerimist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 205.
- 75 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et teise väite kolmanda osaga tuleb nõustuda.

Kolmas väide

Poolte argumendid

- 76 Kolmandas väites väidab ombudsman, et otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 269, et kuivõrd ombudsman ei järginud mõistlikku tähtaega, mille jooksul C. Staelenil oli õigus saada oma kirjadele vastus, pani ta sellega toime eraõiguslikele isikutele õigusi andva liidu õigusnormi „piisavalt selge

rikkumise“, ning leides nii, et selle mõistliku aja mis tahes ületamine toob kaasa ombudsmani vastutuse, eiras Üldkohus asjaolu, et vahet tuleb teha liidu õiguse lihtsal rikkumisel ja piisavalt selgel rikkumisel. Seda tehes eiras Üldkohus oma kohustust võtta arvesse kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid, mis teevad võimalikuks selles küsimuses otsustamise.

77 C. Staelen väidab vastu, et sellega seoses ei ole õigusnormi rikutud.

Euroopa Kohtu hinnang

78 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 256, et ombudsman rikkus kaks korda oma kohustust vastata C. Staeleni kirjadele mõistliku aja jooksul, ning nentis seejärel sama kohtuotsuse punktis 269 lühidalt, et kuna ombudsman eiras C. Staeleni õigust saada vastus sellise aja jooksul, pani ta toime isikule õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.

79 Üldkohus võrdsustas seega mõistliku aja jooksul tegutsemise kohustuse mis tahes rikkumise liidu õigusnormi piisavalt selge rikkumisega.

80 Seda tehes eiras Üldkohus käesoleva kohtuotsuse punktides 31–33 viidatud Euroopa Kohtu praktikat.

81 Peale selle ei põhjendanud Üldkohus eelnevalt tuvastatud liidu õigusnormi rikkumise „piisavalt selget“ iseloomu.

82 Sellega seoses tuleb aga meenutada, et Euroopa Kohtu otsuste põhjendamise kohustus tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 36, mis sama põhikirja artikli 53 esimese lõigu ja Üldkohtu kodukorra artikli 117 kohaselt on kohaldatav Üldkohtu suhtes (vt selle kohta kohtuotsus, 4.10.2007, Naipes Heraclio Fournier *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-311/05 P, ei avaldata, EU:C:2007:572, punkt 51).

83 Lisaks tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et kohtuotsuse põhjendusest peab selgelt ja ühemõtteliselt nähtuma Üldkohtu arutluskäik, et huvitatud isikutel oleks võimalik mõista tehtud otsuse põhjendusi ja Euroopa Kohus saaks teostada oma kohtulikku kontrolli (vt eelkõige kohtuotsus, 20.1.2011, General Química *jt vs.* komisjon, C-90/09 P, EU:C:2011:21, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).

84 Kuna käesoleval juhul ei ole Üldkohus põhjendanud, miks ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 269 jäi „piisavalt selge rikkumisena“ kvalifitseerimise juurde, siis ei ole Euroopa Kohtul võimalik hinnata, kas – nagu sisuliselt väidab ombudsman oma kolmandas väites – Üldkohus seda kvalifitseerimist kasutades rikkus õigusnormi või mitte.

85 Selline põhjenduse puudumine, millega on rikutud menetlusnorme ja mis takistab seega Euroopa Kohtu kohtulikku kontrolli, on avalikul huvil põhinev väide, mille Euroopa Kohus võib esitada omal algatusel (vt selle kohta kohtuotsused, 20.2.1997, komisjon *vs.* Daffix, C-166/95 P, EU:C:1997:73, punkt 24, ja 28.1.2016, Quimitécnica.com ja de Mello *vs.* komisjon, C-415/14 P, ei avaldata, EU:C:2016:58, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

86 Neil asjaoludel tuleb ombudsmani kolmanda väitega nõustuda.

Neljas väide

Poolte argumendid

- 87 Ombudsman väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kvalifitseeris vaidlustatud kohtuotsuse punktis 290 ilma igasuguse selgitusega „mittevaraliseks kahjuks“ kaebuse esitajal ombudsmani ameti vastu olnud usalduse kahjustamise, mille põhjustasid ombudsmani eksimused.
- 88 C. Staelen väidab vastu, et sellega seoses ei ole õigusnormi rikutud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 89 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 290 nähtub, et mittevaraline kahju, mille tekkimist C. Staelenile pidas Üldkohus tuvastatuks, seisneb käesoleval juhul esiteks huvitatud isiku usalduse kaotuses ombudsmani institutsiooni vastu ja teiseks tema tundes või tajumises, et ta on kaotanud oma aega ja energiat seoses kaebusega, mille ta kõnealusele liidu organile esitas.
- 90 Apellatsioonkaebuse neljas väide, milles kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsust seoses selle mittevaralise kahju esimese koostisosaga, see tähendab usalduse kaotusega ombudsmani institutsiooni vastu, koosneb kahest osast. Ombudsman heidab Üldkohtule ühtaegu ette, et ta kvalifitseeris kõnealust „mittevaralise kahju“ koostisosa vääralt ja jäi selle kvalifikatsiooni juurde ilma seda selgitamata.
- 91 Seoses väite esimese osaga tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab kahju, mille hüvitamist nõutakse, olema tegelik ja kindel (vt eelkõige kohtuotsused, 7.2.1990, Culin *vs.* komisjon, C-343/87, EU:C:1990:49, punkt 27; 14.5.1998, nõukogu *vs.* de Nil ja Impens, C-259/96 P, EU:C:1998:224, punkt 23, ja 21.2.2008, komisjon *vs.* Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 92 Arvestades ombudsmanile pandud ülesannet, on liidu kodanike usaldus tema suutlikkuse suhtes viia läbi väidetavate haldusomavoli juhtumite põhjalikke ja erapooletuid uurimisi kahtlemata äärmiselt oluline. Otsuse 2008/587 põhjenduses 2 on rõhutatud, et selline usaldus on muuseas ka aluseks ombudsmani edukale tegevusele.
- 93 Siiski tuleb ühelt poolt märkida, et need kaalutlused kehtivad valdavalt ka iga liidu institutsiooni, organi või asutuse suhtes, kes peab tegema otsuse isiku taotluse kohta, olgu siis tegemist kaebusega nagu käesoleva juhul, või hagiga või üldisemalt mis tahes taotlusega, mida need institutsioonid, organid või asutused peavad menetlema.
- 94 Teisalt olgu märgitud, et võimalik usalduse kaotus ombudsmani ameti vastu, mis võib tuleneda ombudsmani käitumisest tema uurimistoimingute tegemisel, võib mõjutada ühtemoodi kõiki isikuid, kellel on õigus esitada talle igal ajal kaebus.
- 95 Sellest järeldub, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kvalifitseeris C. Staeleni väidetud usalduse kaotuse ombudsmani institutsiooni vastu hüvitatavaks mittevaraliseks kahjuks. Järelikult tuleb neljanda väite esimese osaga nõustuda, ilma et oleks vaja teha otsust väite teise osa kohta.

Viies väide

- 96 Viiendas väites kinnitab ombudsman, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 292 ja 293, et kõnealuse organi rikkumine omaalgatusliku uurimise käigus oli C. Staelenile tekkinud mittevaralise kahju – mis seisnes usalduse kaotuses ombudsmani ameti vastu – määrav põhjus.

- 97 Käesoleva kohtuotsuse punktis 95 esitatud järeldust arvestades ei ole enam vaja võtta seisukohta viienda väite suhtes.

Vaidlustatud kohtuotsuse osaline tühistamine

- 98 Kuivõrd esimese väite esimene, kolmas ja neljas osa, teise väite kolmas osa ja kolmas väide tunnistati põhjendatuks, järeldub sellest, et vaidlustatud kohtuotsuses Üldkohtu poolt ombudsmanile süüks pandud viiest õigusvastasest teost neli sai Üldkohus kvalifitseerida liidu õiguse piisavalt selgeks rikkumiseks, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse, üksnes tänu sellele, et kolme teo kvalifitseerimisel rikkus ta õigusnormi ja neljanda puhul jättis oma otsuse põhjendamata. Lisaks tuli neljanda väitega nõustuda põhjusel, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kvalifitseeris hüvitatavaks mittevaraliseks kahjuks C. Staeleni võimaliku usalduse kaotuse ombudsmani ameti vastu, kusjuures usalduse kaotuse põhjustas viis, kuidas ombudsman täitis käesoleval juhul oma uurimisülesandeid.
- 99 Neil tingimustel puudub Üldkohtu otsusel mõista ombudsmanilt välja C. Staeleni kasuks hüvitis õiguslik alus.
- 100 Seega tuleb vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 1 tühistada.
- 101 Seevastu ei tule tühistada resolutsiooni punkti 2, millega Üldkohus jättis C. Staeleni hagi ülejäänud osas rahuldamata, kuna seda otsustust ei mõjuta asjaolu, et käesoleva apellatsioonkaebuse esimene kuni neljas väide on osaliselt põhjendatud.
- 102 Arvestades lõpuks vaidlustatud kohtuotsuse osalist tühistamist, tuleb Üldkohtu otsus kohtukulude kohta ja järelikult vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktid 3 ja 4 samuti tühistada.

Menetlus Üldkohtus

- 103 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab. Käesoleval juhul on see nii.
- 104 Mis puudutab esiteks ombudsmanile süüks pandud hoolsuskohustuse rikkumisi, siis tuleb meenutada, et need seisnevad eeskätt selles, et ombudsman ei tegelenud esialgse uurimise käigus küsimusega, millal ja kuidas teavitati teisi liidu institutsioone, organeid ja asutusi C. Staeleni kandmisest sobivate kandidaatide nimekirja.
- 105 Selle rikkumise kohta tuleb sedastada, et see on piisavalt selge, et tekiks liidu lepinguvälise vastutus.
- 106 Nimelt oli vastus küsimusele, millal ja kuidas teavitati liidu institutsioone, organeid ja asutusi C. Staeleni kandmisest sobivate kandidaatide nimekirja, oluline aspekt ombudsmani uurimises, mille eesmärk oli välja selgitada, kas parlament menetles huvitatud isiku toimikut pärast nimekirja kandmist nii, et tal tekkis vastutus haldusomavoli tõttu. Lisaks oli selle kontrollimine, kas kõnealusel nimekirja kandmisest teavitati teisi liidu institutsioone, organeid ja asutusi ning millisel viisil seda tehti, üks eesmärk, mille ombudsman oli kontrolli teostamise otsuses sõnaselgelt välja toonud.
- 107 Sellest hoolimata rahuldus ombudsman sellega seoses parlamendi ainsana saadetud nn *pooling* -dokumendiga, mis kandis 14. mai 2007. aasta kuupäeva ja millest nähtus, et sellel kuupäeval oli sobivate kandidaatide nimekirja jäänud veel ainult üks kandidaat. Seega tegi ombudsman selle dokumendi põhjal järelduse, et C. Staelen oli kõnealusel nimekirja jäänud ainus kandidaat ja et kuna liidu teised institutsioonid, organid ja asutused võisid selle dokumendiga tutvuda, oli neil järelikult selle info saamise võimalus vähemalt 14. mail 2007.

- 108 Kuid isegi kui ombudsman oleks saanud mõistlikult tuletada kõnealusest dokumendist, et teised liidu institutsioonid, organid ja asutused olid teadlikud C. Staeleni kandmisest sobivate kandidaatide nimekirja vähemalt alates selle dokumendi kuupäevast 14. mail 2007, ei võimaldanud see siiski kindlaks teha – nagu ombudsman ka oma kostja vastuses möönis –, millal ja kuidas teatas parlament teistele institutsioonidele, organitele ja asutustele kõnealusest nimekirja kandmisest, mis pidi toimuma juba 17. mail 2005.
- 109 Seega tegi ombudsman, kui ta järeldas oma 22. oktoobri 2007. aasta otsuse punktis 2.5, et parlament teavitas liidu teisi institutsioone C. Staeleni kandmisest sobivate kandidaatide nimekirja, ja viitas seejuures eelkõige sellise uurimise tulemusele, mis oli käsitletud aspektist ilmselgelt puudulik hooletuse ja ettevaatamatuse tõttu, lubamatu hindamisvea ning eiras niimoodi jämedalt ja ilmselgelt oma kaalutusõiguse piire uurimise läbiviimisel.
- 110 Mis puudutab seejärel ombudsmanile süüks pandud hoolsuskohustuse rikkumist, mis seisneb sisuliselt selles, et ombudsman ei suutnud põhjendada hinnangut tema 22. oktoobri 2007. aasta otsuse punktis 2.4 teisiti, kui ainult oletusega, mis põhines dokumentidel, mille olemust ega sisu ta ei suutnud täpsustada, siis tuleb samuti tõdeda, et see on piisavalt selge rikkumine.
- 111 Esiteks käsitlesid esialgne uurimine ja ombudsmani kontroll eelkõige küsimust, kas C. Staeleni nime kandmine sobivate kandidaatide nimekirja tehti teatavaks kõikidele parlamendi peadirektoratidele. Teiseks kinnitas ombudsman enda 22. oktoobri 2007. aasta otsuse punktis 2.4 sellega seoses, et nähtuvalt parlamendi toimikust tehti C. Staeleni kandidatuur kõnealustes peadirektoratides teatavaks.
- 112 Esitades sellise väite asjaolu kohta, mis oli võimaliku haldusomavoli juhtumi tuvastamiseks oluline ja millele oli konkreetselt suunatud tema esialgne uurimine, ning tehes seda oma 22. oktoobri 2007. aasta otsuses, millega esialgne uurimine lõpetati, jättes seejuures nimetatud otsuses täpsemalt viitamata seda väidet kinnitada võivatele dokumentidele ning olemata suuteline tõendama seda väidet teisiti kui Üldkohtule esitatud kirjalikes seisukohtades sõnastatud pelga oletusega, mille kohaselt „jä[i] seega kõigest sellest mulje, et [tema] esindajad nägid kontrollimise käigus dokumente, mis kinnitavad, et parlament informeeris oma teenistusüksusi asjaolust, et hageja nimi on [...] sobivate kandidaatide nimekirja kantud“, pani ombudsman hooletuse ja ettevaatamatuse tõttu toime lubamatud rikkumised ning eiras jämedalt ja ilmselgelt oma kaalutusõiguse piire uurimise toimetamisel.
- 113 Lõpuks tuleb käsitleda hoolsuskohustuse rikkumist, mis seisnes selles, et ombudsman järeldas omaalgatusliku uurimise lõpetamise kohta 31. märtsil 2011 tehtud otsuses, et parlamendi haldusomavoli ei esinenud ühelt poolt C. Staeleni ja teiselt poolt teiste avaliku konkursi EUR/A/151/98 edukalt läbinud isikute sobivate kandidaatide nimekirjas oleku kestuse osas, rahuldudes uurimise selle aspektiga seoses parlamendi selgitusega, ilma et ta oleks veendunud, et selgituse aluseks olevad asjaolud on tõendatud.
- 114 Sellise olukorra kohta on Euroopa Kohus juba leidnud, et kui haldusasutus peab läbi viima uurimise, peab ta seda tegema suurima võimaliku hoolsusega, et hajutada asjas esinevad kahtlused ja selgitada olukorda (vt selle kohta kohtuotsus, 11.11.1986, Irish Grain Board, 254/85, EU:C:1986:422, punkt 16).
- 115 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et ombudsman leidis oma 31. märtsi 2011. aasta otsuses, et seoses C. Staeleni väidetud erinevusega sobivate kandidaatide nimekirja kehtivusaja osas, mille jooksul oli nimekirjas tema nimi ja mille jooksul olid nimekirjas teised konkursi edukalt läbinud isikud, puudub parlamendi haldusomavoli, kuna ombudsmani arvates selgitas kõnealune institutsioon veenvalt, et teised konkursi edukalt läbinud isikud võeti tööle kahe aasta vältel pärast kõnealuse nimekirja avaldamist, samas kui C. Staeleni nimi oli nimekirjas veidi üle kahe aasta.

- 116 Kuid nimetatud toimiku põhjal on ka selge, et käesolevas asjas ombudsmani läbi viidud omaalgatuslik uurimine ja kontroll, mille eesmärk oli teha kindlaks, kas parlamendi tegevus kujutas endast haldusomavoli juhtumit, oli suunatud eelkõige just selle küsimuse selgitamisele, kas C. Staelen oli kantud sobivate kandidaatide nimekirja lühemat aega kui teised konkursi edukalt läbinud isikud.
- 117 Neil asjaoludel ei saanud ombudsman kõnealuse uurimise läbiviimisel ilma lubamatut viga tegemata ja sel moel jämedalt ja ilmselgelt oma kaalutusõiguse piire eiramata järeldada oma 31. märtsi 2011. aasta otsuses, millega uurimine lõpetati, et nii see ei olnud ning seega ei toimunud C. Staeleni diskrimineerimist, tuginedes seejuures ainult asjaomase institutsiooni pelgale selgitusele ja püüdmata isegi otsuse 94/262 artikli 3 lõike 2 alusel tema käsutuses olevaid uurimisvahendeid kasutades saada üksikasjalikumat teavet, mille põhjal oleks olnud võimalik kontrollida, kas asjaolud, millele kõnealune institutsioon enda õigustamiseks viitas ja millel see selgitus põhines, olid tõendatud.
- 118 Mis puudutab teiseks C. Staeleni väidet, et rikutud on tema õigust tema taotluste menetlemisele mõistliku aja jooksul, tuleb küll märkida, et kaheksa ja viie kuu pikkused ajavahemikud, mille möödudes vastas ombudsman 1. juulil 2008 kahele C. Staeleni kirjale, millest esimene kandis 19. oktoobri 2007. aasta ja teine 24. jaanuari 2008. aasta kuupäeva, võib esmapilgul tunduda iseäranis pikk.
- 119 Siiski ei saa käesoleval juhul – isegi kui poolte vahel ei ole vaidlust selles, et ombudsman oleks pidanud vastama kahele eelmainitud kirjale kiiremini – asuda seisukohale, et neile kirjadele hilinenult vastates pani ombudsman käesolevas asjas toime eraõiguslike isikute õigusi kaitsva liidu õigusnormi „piisavalt selge rikkumise“ käesoleva kohtuotsuse punktides 31 ja 32 viidatud Euroopa Kohtu praktika tähenduses.
- 120 Sellega seoses tuleb märkida, et C. Staeleni 19. oktoobri 2007. aasta kirja eesmärk oli teavitada ombudsmani parlamendi 15. oktoobri 2007. aasta kirjast, mis käsitles sobivate kandidaatide nimekirja kehtivuse lõppemist 31. augustist 2007. 24. jaanuari 2008. aasta kirja eesmärk oli paluda ombudsmanil selgitada, kas 19. oktoobri 2007. aasta kirjas sisalduvaid asjaolusid arvestades võiks ombudsman kaaluda, et taasavataks esialgne uurimine, mille ta oli vahepeal 22. oktoobri 2007. aasta otsusega lõpetanud.
- 121 Mis puudutab aga 19. oktoobri 2007. aasta kirja, siis ei käsitle ombudsmanile tehtud etteheide mitte asjaolu, et viimati nimetatu ei teavitanud C. Staelenit oma 22. oktoobri 2007. aasta otsusest, millega ta lõpetas – jättes asjakohaselt arvesse võtmata nimetatud kirjas märgitud asjaolud – esialgse uurimise, vaid selles heidetakse ombudsmanile lihtsalt ette sellele kirjale vastamisega viivitamist. Sellega seoses rõhutas ombudsman muu hulgas oma Üldkohtule esitatud kostja vastuses, et ta sai selle kirja alles 22. oktoobril 2007, kui tema otsus esialgse uurimise lõpetamise kohta oli juba tehtud.
- 122 Eeltoodust tuleneb eelkõige, et ei kõnealune etteheide ega kriitika, mis puudutab ombudsmani seejärel hilinenud vastust 24. jaanuari 2008. aasta kirjale, ei käsitle käesoleval juhul viisi, kuidas ombudsman viis läbi ja lõpetas esialgse ja omaalgatusliku uurimise.
- 123 Kuid arvestades eelkõige asjaolu, et ombudsman oli oma 22. oktoobri 2007. aasta otsusega lõpetanud peaaegu terve aasta kestnud uurimise, ei saa esiteks asuda seisukohale, et ainult selle asjaolu tõttu, et ombudsman ei vastanud kohe kirjale, mille C. Staelen talle *in extremis* 19. oktoobril 2007 saatis, pärast mida esitas C. Staelen talle 24. jaanuaril 2008 taotluse kaaluda uurimise võimalikku taasavamist 19. oktoobri 2007. aasta kirjas toodud asjaolu alusel, oleks ombudsman jämedalt ja ilmselgelt rikkunud käesoleva kohtuotsuse punktis 33 meenutatud ulatusliku kaalutusõiguse piire, mis tal on talle esitatud kaebuste põhjendatuse ja nende lahendamise viisi osas, või et ta oleks sellises kontekstis eiranud C. Staeleni õigust sellele, et tema taotlusi käsitletaks mõistliku aja jooksul.

- 124 Teiseks ei saa ka samas olukorras asuda seisukohale, et ombudsman, kes sai seejärel ettepaneku kaaluda äsja lõpetatud menetluse taasavamise võimalust ja kes teatas oma arvamuse selle ettepaneku kohta alles pärast viie kuu möödumist selle saamisest, ületas sellega jämedalt ja ilmselgelt kõnealuseid piire või eiras huvitatud isiku õigust sellele, et tema taotlusi käsitletakс mõistliku aja jooksul.
- 125 Järelikult ei ole pelk tõsiasi, et ombudsman vastas kahele C. Staeleni eespool mainitud kirjale veidi hilinenult, oma olemuselt selline asjaolu, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.
- 126 Kõigest eeltoodust tuleneb, et ombudsman pani nii esialgse kui ka omaalgatusliku uurimise läbiviimisel toime oma hoolsuskohustuse kolm „piisavalt selget rikkumist“ käesoleva kohtuotsuse punktides 31 ja 32 viidatud kohtupraktika tähenduses, millele lisandub Üldkohtu õigesti tuvastatud rikkumine, nagu nähtub apellatsioonkaebuse esimese väite teise osa analüüsist, mis puudutab ombudsmani poolt parlamendi 20. märtsi 2007. aasta arvamuse sisu moonutamist; kõik need kokku on selged rikkumised, mis võivad kaasa tuua liidu vastutuse.
- 127 Neil asjaoludel tuleb seejärel kontrollida, kas kõnealused rikkumised tekitasid C. Staelenile tegeliku ja kindla mittevaralise kahju käesoleva kohtuotsuse punktis 91 viidatud kohtupraktika tähenduses, veendudes samal ajal, et see kahju on nende rikkumiste otsene tagajärg (vt selle kohta eelkõige kohtuotsus, 28.6.2007, Internationaler Hilfsfonds vs. komisjon, C-331/05 P, EU:C:2007:390, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 128 Kuna Euroopa Kohus nõustub käesoleva kohtuotsuse punktis 95 apellatsioonkaebuse neljanda väite esimese osaga, tuleb kõigepealt tõdeda, et käesoleva kohtuotsuse punktides 92–94 nimetatud põhjustel ei saa C. Staelen põhjendatult väita, et talle on tekkinud nende rikkumiste tagajärjel hüvitatav mittevaraline kahju seoses tema usalduse kaotusega ombudsmani ameti vastu.
- 129 Samas väitis C. Staelen ka seda, et talle on tekkinud mittevaraline kahju, mis seisneb peamiselt, nagu nähtub Üldkohtule tema poolt esitatud kirjalikest dokumentidest, „psühholoogilistes kannatustes“, mida ta koges viisi tõttu, kuidas menetleti tema kaebust ombudsmanile.
- 130 Ombudsmani esitatud vabandused, tema vea hilinenud parandamine seoses parlamendi arvamuse sisu moonutamisega ega lõpuks ka omaalgatuslik uurimine ei ole käesoleval juhul hüvitanud niimoodi tekitatud mittevaralist kahju.
- 131 Neil asjaoludel tuleb otsustada, et C. Staelenile tekitatud mittevaraline kahju saab õiglaselt hüvitatud, kui talle makstakse kindlaks määratud hüvitis 7000 eurot.

Kohtukulud

- 132 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 138 lõikes 3 on sätestatud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kuid kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Euroopa Kohus otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakс poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest.
- 133 Käesolevas asjas tuleb nentida, et kuigi ombudsmani apellatsioonkaebus rahuldati ja selle tulemusel tühistati vaidlustatud kohtuotsus osaliselt, rahuldab Euroopa Kohus C. Staeleni hagi üle lõplikku otsust tehes selle hagi osaliselt. Lisaks palus ombudsman, et kohtukulud mõistetakс välja õiglaselt.

- ¹³⁴ Seega tuleb käesoleva kohtuasja asjaolusid arvestades otsustada, et ombudsman kannab lisaks enda kohtukuludele ka C. Staeleni kohtukulud nii esimese astme menetluses kui ka seoses käesoleva apellatsioonkaebusega.
- ¹³⁵ Lisaks jäeti kohtukulud, mis on seotud vastuapellatsioonkaebusega, mille C. Staelen esitas käesolevas kohtuastmes vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 137, mis on kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt kohaldatav apellatsioonkaebuste lahendamisel, 29. juuni 2016. aasta kohtumääruses ombudsman *vs.* Staelen (C-337/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:670) edaspidiseks otsustamiseks, mistõttu tuleb nimetatud sätete kohaselt otsustada nende kohtukulude üle käesolevas kohtuvaidlust lõpetavas kohtuotsuses.
- ¹³⁶ Kuna C. Staeleni vastuapellatsioonkaebuse nõuded jäeti rahuldamata ja ombudsman palus temalt kohtukulud välja mõista, tuleb Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt mõista talt välja ombudsmani kohtukulud, mis on seotud vastuapellatsioonkaebusega, ja jätta tema kanda tema enda kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Tunnistada Claire Staeleni vastuses apellatsioonkaebusele esitatud nõue mõista tema kasuks Euroopa Ombudsmanilt välja hüvitis 50 000 eurot vastuvõetamatuks.**
- 2. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 29. aprilli 2015. aasta otsuse Staelen *vs.* ombudsman (T-217/11, EU:T:2015:238) resolutsiooni punktid 1, 3 ja 4.**
- 3. Mõista Euroopa Ombudsmanilt Claire Staeleni kasuks välja hüvitis 7000 eurot.**
- 4. Jätta vastuapellatsioonkaebusega, mis jäeti rahuldamata 29. juuni 2016. aasta kohtumäärusega ombudsman *vs.* Staelen (C-337/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:670), seotud Claire Staeleni kohtukulud tema enda kanda ja mõista talt välja selle vastuapellatsioonkaebusega seotud Euroopa Ombudsmani kohtukulud.**
- 5. Jätta esimese astme ja apellatsioonkaebuse menetlusega seotud ombudsmani kohtukulud tema enda kanda ja mõista talt välja nende menetlustega seotud Claire Staeleni kohtukulud.**

Allkirjad